

ΤΟ ΔΙΑΚΥΒΕΥΜΑ ΤΗΣ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ (Δεκέμβριος 2009)

Συγγραφέας: Στ. Δήμας

Οι διεθνείς διαπραγματεύσεις εισέρχονται αύριο στην Κοπεγχάγη στην τελευταία και κρίσιμη φάση τους. Η Διάσκεψη αυτή αποτελεί την τελευταία ευκαιρία να εμποδίσουμε την υπερθέρμανση του πλανήτη να φθάσει σε επικίνδυνα επίπεδα, κάτι που θα επέφερε μη αναστρέψιμες και πιθανώς καταστροφικές συνέπειες. Σε αυτή τη διαπραγμάτευση, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει σαφείς και φιλόδοξες θέσεις, και θα αγωνιστεί με όλες της τις δυνάμεις να υπάρξει επιτυχής κατάληξη στην Κοπεγχάγη.

Η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ότι η διεθνής συμφωνία για την κλιματική αλλαγή θα πρέπει να έχει παγκόσμιο χαρακτήρα, να καλύπτει το όλο το φάσμα των θεμάτων, να βασίζεται απόλυτα στα επιστημονικά δεδομένα, να είναι περιβαλλοντικά φιλόδοξη και, φυσικά, να είναι νομικά δεσμευτική στο διεθνές επίπεδο. Οι ηγέτες των χωρών της ομάδας G8 και του Φόρουμ των Μεγάλων Οικονομιών υιοθέτησαν αυτό το «όριο κινδύνου» των 2 C κατά τη σύνοδό τους τον περασμένο Ιούλιο. Τώρα απομένει η θέση αυτή να υιοθετηθεί στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών στην Κοπεγχάγη.

Η Διάσκεψη της Κοπεγχάγης θα διαμορφώσει εκ των πραγμάτων ένα νέο παγκόσμιο «οδικό χάρτη» με προορισμό την οικονομία των χαμηλών εκπομπών. Η Συμφωνία που επιδιώκουμε στην Κοπεγχάγη πρέπει να έχει σκοπό να ανακόψει τη συνεχή αυξητική πορεία των παγκόσμιων εκπομπών και να τις θέσει σε μια τροχιά μειώσεων. Η κορύφωση των παγκόσμιων εκπομπών θα πρέπει να έχει συντελεσθεί το αργότερο ως το 2020. Μετά, και ως το 2050, θα πρέπει να ακολουθήσει μείωσή τους τουλάχιστον κατά 50% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, και περαιτέρω συνεχής μείωσή τους από εκεί και πέρα. Για τη μεγάλη αυτή στροφή, πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια σε παγκόσμια κλίμακα, σε τρεις βασικούς άξονες:

Πρώτον, οι αναπτυγμένες χώρες πρέπει να ηγηθούν της προσπάθειας, μειώνοντας δραστικά τις συνολικές εκπομπές τους, αρχικά κατ'ά τα 25-40% έναντι των επιπέδων του 1990, μέχρι το 2020, και κατά 80-95% μέχρι το 2050. Δεν υπάρχει καμία

αμφιβολία ότι οι αναπτυγμένες χώρες πρέπει να πραγματοποιήσουν τις μεγαλύτερες μειώσεις εκπομπών.

Δεύτερον, οι αναπτυσσόμενες χώρες- προπάντων δε οι μεγάλες αναδυόμενες οικονομίες- πρέπει να αρχίσουν να επιβραδύνουν όλες μαζί τον ρυθμό αύξησης των εκπομπών τους. Ως πρώτο βήμα, θα πρέπει να συγκρατήσουν τις εκπομπές τους ώστε να διαμορφωθούν αυτές το 2020 σε ένα επίπεδο κατά 15-30% χαμηλότερο εκείνου που θα διαμορφωνόταν σε περίπτωση που δεν λαμβανόταν οποιοδήποτε μέτρο.

Τρίτον, οι αναπτυγμένες χώρες οφείλουν να προσφέρουν στις αναπτυσσόμενες χώρες ουσιαστική χρηματοδοτική και τεχνολογική συνδρομή ώστε να τις βοηθήσουν - ιδίως τις φτωχότερες και τις πλέον ευάλωτες από αυτές- να θέσουν υπό έλεγχο τις εκπομπές τους και να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευθεί ότι θα προχωρήσει σε μείωση των εκπομπών της κατά 30% σε σχέση με το 1990, υπό την προϋπόθεση ότι και άλλες χώρες με υψηλά επίπεδα εκπομπών θα συμφωνήσουν στην Κοπεγχάγη να προβούν σε ανάλογες μειώσεις. Έχει προχωρήσει όμως και ένα βήμα παραπέρα, αναλαμβάνοντας αυτόνομα τη δέσμευση να προβεί σε μείωση 20% των εκπομπών της, ανεξάρτητα από το τι θα πράξουν οι υπόλοιπες χώρες. Καμία άλλη χώρα ή ομάδα χωρών δεν έχει καταθέσει τόσο φιλόδοξη πρόταση.

Ως προς τη χρηματοδοτική στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών, έχουμε δεσμευθεί να καταβάλλουμε το μερίδιο που μας αναλογεί. Δεν είναι ποτέ εύκολο να συμφωνήσουν μεταξύ τους τα 27 κράτη-μέλη της ΕΕ για οικονομικά ζητήματα, αλλά γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά ότι χωρίς χρηματοδότηση δεν θα υπάρξει συμφωνία στην Κοπεγχάγη.

Η στροφή στην οικονομία των χαμηλών εκπομπών αποτελεί πρόκληση, αποτελεί όμως ταυτόχρονα και ευκαιρία. Από πλήθος μελετών και αναλύσεων προκύπτει ότι η στροφή αυτή είναι τεχνικά εφικτή και οικονομικά αποδοτική. Θα οδηγήσει δε σε οικολογικές καινοτομίες και σε καθαρές νέες τεχνολογίες και προϊόντα, που θα αναζωογονήσουν και θα δώσουν έντονη πράσινη διάσταση στην οικονομία μας, δημιουργώντας νέες προϋποθέσεις οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης. Θα συμβάλει δε στην ταχύτερη έξοδό μας από την οικονομική κρίση.

Με τη δέσμη νομοθετικών μέτρων για την κλιματική αλλαγή και την ενέργεια, που ήδη έχει τεθεί σε εφαρμογή, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποκτήσει σημαντικό πλεονέκτημα στον παγκόσμιο ανταγωνισμό. Αυτό θα αποβεί προς όφελος των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, που πρέπει όμως να εκμεταλλευθούν την ευκαιρία προχωρώντας στις αναγκαίες επενδύσεις. Η παγκόσμια δεσμευτική συμφωνία στην Κοπεγχάγη, για την οποία εργαζόμαστε σκληρά, θα σημάνει τη μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών. Ακόμη, θα προκύψει μια παγκόσμια αγορά για καθαρά προϊόντα και καθαρές τεχνολογίες όπου οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις μπορούν να διαπρέψουν, θα δημιουργήσουν «πράσινες» θέσεις εργασίας καθώς και βιώσιμα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης. Ως την τελευταία στιγμή οι διεθνείς διαπραγματεύσεις συνεχίζονται με πολύ εντατικό ρυθμό. Εξακολουθούν όμως να υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες και χρειάζεται ακόμη πολλή δουλειά.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, οι βάσεις ενός τελικού διακανονισμού μπορούν να τεθούν πιο συγκεκριμένα μόνον όταν οι αναπτυγμένες χώρες θα γνωρίζουν ποιες είναι εκείνες οι δράσεις των αναπτυσσόμενων χωρών που θα κληθούν να χρηματοδοτήσουν. Η Κοπεγχάγη αποτελεί ιστορική ευκαιρία να χρησιμοποιήσουμε τη γνώση που έχουμε αποκτήσει ώστε να αλλάξουμε πορεία και να αναχαιτίσουμε την κλιματική αλλαγή προτού φθάσει σε επικίνδυνα επίπεδα.

Δεν έχουμε την πολυτέλεια του χρόνου. Αν αδρανήσουμε, αν διστάσουμε σε αυτή την κρίσιμη συγκυρία, θα είναι πολύ αργά για να ανατρέψουμε καταστάσεις που θα απειλήσουν ευθέως το μέλλον του πλανήτη και των επόμενων γενεών. Η Ευρώπη έχει αναλάβει τις ευθύνες της και το έχει αποδείξει έμπρακτα. Τώρα είναι απαραίτητη η παγκόσμια κινητοποίηση, σε επίπεδο όχι μόνο κυβερνήσεων αλλά και της κοινωνίας των πολιτών, προκειμένου να επιτύχουμε συμφωνία στην Κοπεγχάγη η οποία θα αντιμετωπίζει αποτελεσματικά την παγκόσμια απειλή της κλιματικής αλλαγής. Έχουμε το όραμα και την θέληση να πετύχουμε.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο ένθετο «Διάσκεψη της Κοπεγχάγης για την Κλιματική Αλλαγή» της Εφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ», σ. 11/29.